

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvio 2025 / Oppimisen tuen lakimuutokset 1.8.2025

Sivistyslautakunta 18.03.2025 § 29
349/02.01.00/2024

Oppimisen tuen lakiuudistus astuu voimaan 1.8.2025. Aiempi kolmiportainen tuki poistuu ja jatkossa oppilaat saavat ryhmäkohtaista tukea tai mahdollisesti oppilaskohtaista tukea. Laissa säädetään jatkossa konkreettisista tukimuodoista ja tukitoimista. Uudistuksen myötä vahvistetaan opetuksen laatua ja opetusryhmien työrauhaa lisäämällä myös pienryhmäopetusta.

Oppimisen tuen lakiuudistuksen läpiviemiseen ohjataan rahaa valtakunnallisesti. Tämä tapahtuu siirtämällä lisärahoitus kunnan peruspalveluiden valtionosuusmomentille. Vuonna 2025 summa valtakunnallisesti on 38,2 milj. euroa. Vuonna 2026 summa on 91,7 milj. euroa ja vuonna 2027 94,4 milj. euroa. Vuoden 2025 summa on tulevien vuosien summia pienempi, koska se kattaa vain uudistuksen jälkeiset kuukaudet. Talousarviolaadinnan 2025 yhteydessä ei ollut vielä tarkkaa tietoa lakiuudistuksen vaikutuksista toiminnan toteuttamiseen ja talouteen. Tarkempi valmistelu on aloitettu lakiesityksen valmistumisen jälkeen vuoden 2025 alussa.

Valtiovarainministeriön arvioiden mukaan Mäntsälän kunnalle on maksettu vuonna 2024 valtion osuuksia 14836699 euroa ja vuonna 2025 maksetaan 15217473. Arviot pitävät sisällään valtionosuuden, verokompensaatiot ja kotikuntakorvausten nettovaikutukset. Muutos vuodelta 2024 vuoteen 2025 on +380 774 euroa.

Esiopetuksessa kartoitettiin tällä hetkellä esiopetusryhmissä annettua osa-aikaista erityisopetusta. Valtakunnallisesti ei ole määritelty miten ryhmäkohtaisten tukimuotojen resursointi esiopetukseen tulee tehdä ja kunta saa itse päättää, miten arvioi tarvittavan tuen tuntimäärän. Mäntsälän varhaiskasvatuksessa on sovellettu esioppilaisiin lain mukaista perusopetuksen oppilaskerointia 0,122. Esiopetusryhmät ovat saaneet erityisopettajan osa-aikaista erityisopetusta tällä hetkellä noin 15 h/vko yhteensä, kun voimaan tulevan lain mukaan tuntimäärä on syksyllä 2025 oppilasmäärän mukaisesti 24,5 h/vko. Tällä hetkellä ei ole tarjottu yksityisille päiväkodeille kuin konsultatiivista erityisopettajan palvelua, ja sitä ei ole tarjottu riittävästi (0,13 h/vko mitoitus 2,5 h/vko) syksyllä 2025 mitoituksen mukaan tulisi tarjota erityisopettajan antamaa erityisopetusta 4,4 h/vko yksityisten toimijoiden esiopetusryhmiin.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin oli lain muutoksen myötä tullut ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin tukiopetuksen käsite; yleinen tukiopetus ja opetuskielen tukiopetus. Ryhmän opettaja antaa esioppilaille tukiopetusta, mutta tarvitsee tuekseen erityisopettajan ja suomi toisena kielenä opettajan osaamista ja yhteisopettajuutta ryhmäkohtaisen tuen anamiseen. Lisäksi ryhmän opettaja tarvitsee suomi toisena kielenä opettajan pedagogista tukea ja materiaaleja opetuskielen tukiopetuksen toteuttamiseen. Erityisopettajan työpanosta tarvitaan lisäksi lapsikohtaisten tukitoimien toteuttamiseen.

Varhaiskasvatus esittää esiopetukseen tuen lain muutoksen myötä lisäresurssiksi yhtä konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää sekä suomi toisena kielenä opettajan tehtävää. Näiden tehtävien

kustannusvaikutus vuodelle 2025 on noin 38 000 ja jatkuva kustannus noin 90 000€/v.

Perusopetuksessa oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä lisätukeen tulisi varata laskennallisesti 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden. Kuntatasolla tämä tarkoittaa n. 275 vuosiviikkotuntia, joka tarkoittaa noin 11-12 opettajaa lisää. Kustannus tälle opettajamäärälle vuonna 2025 on noin 261300 euroa. Pysyvä kustannus vuositasona on 627120 euroa.

Valmistelutyö perusopetuksessa tarvittavien uusien opettajatehtävien osalta on vielä osittain kesken. Tällä hetkellä lisäopettajatarve on 6 opettajaa. Tarpeen tausta on kuvattu liitteessä 1. Kunnassa on tällä hetkellä 13 tyhjää perusopetuksen vakinaista tehtävää. Opetus esittää, että tyhjiä vakansseista täytetään 6 vakanssia 1.8.2025 alkaen, jotta pystymme vastaamaan oppimisen tuen uudistukseen mukanaan tuomiin velvoitteisiin. Tämän henkilömäärän kustannus vuonna 2025 on 130650 euroa. Jatkuva kustannus on 313560 euroa. Koulujen rehtoreiden kanssa suunnitellaan, mitä opettajia avattaviin tehtäviin palkataan. Kun valmistelutyö on tehty loppuun, henkilöstömäärän esitetään lopulliset muutokset ja tarpeet. Lukiokoulutuksen osalta opetus suunnitelman perusteet eivät ole vielä valmistuneet. Mahdollinen lisäopettajatarve tuen toteuttamiseen esitetään myöhemmin valmistelun jälkeen.

Valmistelija	Varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi; Lapsen hyvinvoinnin ja tuen asiantuntija Anne Riihinen, sähköposti anne.riihinen(@)mantsala.fi; Opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi; Oppimisen tuen erityisasiantuntija Taru Kuparinen, sähköposti taru.kuparinen(@)mantsala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy esityksen mukaisesta perustettavaksi yhden varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävän ja yhden suomi toisena kielenä opettajan tehtävän. Tämän lisäksi sivistyslautakunta hyväksyy, että perusopetuksen tyhjiä vakansseista täytetään 6 vakanssia.
Käsittely	Käsittelyn aikana esittelijä teki seuraavan lisäyksen päätösehdotukseen: Päätöksellä on vaikutuksia vuoden 2025 talousarvioon.
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen ja tehdyn lisäyksen mukaan.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden talousarvio / oppimisen tuen lakimuutokset 1.8.2025 / perusopetus